Deputatenbericht (6, slot)

Door: J. Bos

In het gezamenlijke bericht van de deputaatschappen ACOBB en EGB staat dat er *'diverse onderwerpen (zoals de omgang met vroegere synodebesluiten, contacten met binnen- en buitenlandse kerken, stemrecht voor de zusters, regels preeklezen en liturgische zaken)'* zijn besproken. In dit laatste artikel van deze serie besteden we nog aandacht aan het volgende dat over deze onderwerpen wordt vermeld:

'Concreet betekent dit nu dat de gezamenlijke deputaten aan haar opdrachtgevers zullen voorstellen om de huidige praktijk binnen beide kerkverbanden rondom deze onderwerpen te handhaven en elkaar te aanvaarden. Een gezamenlijke toekomstige synode kan vervolgens aan deputaatschappen de opdracht geven om op basis van Schrift, belijdenis en kerkorde te komen tot gezamenlijke besluiten binnen het nieuw te vormen kerkverband.'

Na de Vrijmaking van 2003 zijn door het kerkverband van DGK in de loop van de tijd besluiten genomen, met name ook over onderwerpen waarvan deputaten voorstellen de huidige praktijk binnen beide kerkverbanden te handhaven. In eerste instantie gebeurde dit door de GS Mariënberg 2005. Bij deze synode was door het 'Deputaatschap Onderzoek Synodebesluiten v.a. GS Ommen 1993' een rapport ingediend. Blijkens dat rapport was het deputaatschap 'ingesteld door de gezamenlijke vergadering van de kerkenraden van de Gereformeerde Kerken in Nederland, gehouden op 6 juli 2004 te Zwolle' (Acta, p.155)[1]. De synode stelde een commissie in, de 'Commissie Synodebesluiten v.a. 1993', die een uitgebreid rapport heeft geschreven, waarin het deputatenrapport als bijlage[2] werd opgenomen. Op basis van dat commissierapport zijn diverse vroegere GKv-besluiten vervallen verklaard[3].

Dat dit alles rechtstreeks te maken heeft met het bestaansrecht van DGK, blijkt duidelijk uit de besluiten en gronden van de GS Mariënberg ten aanzien van het commissierapport zelf:

> *1. De inhoud van het rapport van de Commissie Synodebesluiten na enkele kleine amendementen volledig te aanvaarden en over te nemen en de*

overwegingen bij de besluiten tot de hare te maken. (Acta, p.23)
2. Het commissierapport en de bijlage bij het rapport integraal als bijlage toe te voegen aan de acta. (Acta, p.102)[4]
Gronden voor besluit V (Acta, p.102-103):
2. (bedoeld zal zijn a., jb) *de synode acht het rapport met overwegingen en besluiten van grote betekenis voor de kerken, aangezien hierin op de meest uitgebreide en volledige wijze de gronden voor onze vrijmaking zijn vastgelegd en het recht van en de roeping tot vrijmaking en het bestaansrecht van De Gereformeerde Kerken worden onderbouwd en daarvan rekenschap wordt gegeven;*
b. het is belangrijk dat iedereen de roeping tot vrijmaking kan narekenen.

Verder heeft de GS Mariënberg een nieuw deputaatschap ingesteld met een vervolgopdracht m.b.t. het beoordelen van synodebesluiten v.a. 1990. Hierbij werd vanuit de vergadering o.m. opgemerkt: *(…) dat we wel zuiver moeten oordelen: het moet gaan om zaken die zich niet verdragen met Schrift, belijdenis en kerkorde, niet om zaken waar we minder gelukkig mee zijn, (…)* (Acta, p.103). Ook door de GS Zwolle 2007 en de GS Emmen 2009-2010 zijn vervolgens telkens deputaten benoemd om vroegere synodebesluiten van de GKv te beoordelen. Op de GS Hasselt 2011-2012 waren alle synodebesluiten van GS Ommen tot en met GS Zuidhorn onderzocht. Een compleet overzicht ervan is te vinden in de Acta van de GS Hasselt (p.235-250). Het resultaat van al dit werk mag gezien worden als winst van de Vrijmaking van 2003.

Het kerkverband van DGK is gebonden aan besluiten die het eerder genomen heeft. Echter, aangaande besluiten over '*diverse onderwerpen*' die aan de orde zijn geweest in de besprekingen, menen deputaten ACOBB en EGB blijkbaar dat ze die *op eigen gezag* als onderhandelbaar mogen bestempelen. Dat levert vragen op. We citeren nogmaals het voorstel: '… *om de huidige praktijk binnen beide kerkverbanden rondom deze onderwerpen te handhaven en elkaar te aanvaarden. Een gezamenlijke toekomstige synode kan vervolgens aan deputaatschappen de opdracht geven om op basis van Schrift, belijdenis en kerkorde te komen tot gezamenlijke besluiten binnen het nieuw te vormen kerkverband.*' Maar is dit de juiste manier om afgehandelde zaken opnieuw ter tafel te brengen? Als dit voorstel door de synode van DGK wordt aangenomen, houdt dat in dat besluiten buiten de kerkelijke weg om ter discussie worden gesteld. Wat zijn synodebesluiten dan nog waard? Zijn de besluiten van DGK dan soms niet in

overeenstemming met Schrift, belijdenis en kerkorde? Als men dat van mening is, dient men dat toch eerst aan te tonen? Op grond waarvan zou de synode van DGK akkoord mogen gaan met dit compromisvoorstel, waarin onschriftuurlijke zaken worden geaccepteerd? Is dit voorstel zèlf wel gebaseerd op Schrift, belijdenis en kerkorde?

Om de achtergrond van het voorstel aan te duiden, herhalen we een citaat uit het verslag van de bespreking van het rapport van de GKN-deputaten EGB tijdens de GS Harderwijk[5][6]. Over de ontwikkelingen in DGK werd gemeld: *(…) als het b.v. gaat over het verschil in de praktijk van het wel of niet stemmen van zusters, dan hoor je nu zeggen dat dat een middelmatige zaak betreft. In het spreken merk je een andere gezindheid dan er was.* (Acta, p.18)

Tot slot: stel dat er, bv. in 2007, mensen zijn geweest die met name op grond van de besluiten van de GS Mariënberg 2005 tot de conclusie kwamen dat ze zich dienden af te scheiden van de GKv, om zich achter de Vrijmaking van 2003 te scharen. Door middel van deze synodebesluiten werd immers een dam opgeworpen tegen allerlei verkeerde invloeden die ze waarnamen. Maar nu wordt een belangrijk deel van die besluiten weer ter discussie gesteld. De betreffende personen zouden terecht kunnen constateren dat ze bedrogen uitkomen met DGK. Want dit kerkverband blijkt niet alleen de Vrijmaking van 2003 als zijn herkomst te miskennen, zoals we eerder hebben laten zien, maar het is ook bezig met het relativeren van een aantal fundamentele eigen besluiten. Dat is een symptoom van terugval en deformatie.

[1] Acta van de GS Mariënberg 2005, https://www.dgkh.nl/wp-content/uploads/2020/07/acta_generale_synode_marienberg_2005.pdf
[2] Acta, p.155-171
[3] Dit betreft de volgende zaken: A. Vrouwenstemrecht, B. Nieuwe Bijbelvertaling, C. Groot Nieuws Bijbel, D. Zegen, Ea. Ordinarium, Eb. Huwelijksformulier, Ec. Gezangen uit het Liedboek voor de Kerken en andere bronnen, F. Artikel 65 en 67 Kerkorde, G. Verhouding tot CGK, H. Verhouding tot NGK, I. Vertegenwoordiging kerken, J. Betrekkingen buitenlandse kerken, K. Kerkelijke examens, L. Kerkelijk werkers, M. Echtscheiding, N. Vierde gebod en zondagsrust.

[4] Zie artikel 25, Acta, pag. 23-103
[5] https://semper-reformanda.nl/deputatenbericht-1/
[6] Acta GS Harderwijk, als pdf te downloaden via: https://www.gereformeerdekerkennederland.nl/generale-synode/acta/